

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. kovo 13 d.*

„Žemės ūkis — Reglamentas (EB) Nr. 341/2007 — 6 straipsnio 4 dalis — Tarifinės kvotos — Kinijos kilmės česnakai — Importo licencijos — Neleistinumas perleisti teises, atsirandančias iš tam tikrų importo licencijų — Apėjimas — Piktnaudžiavimas teise“

Byloje C-155/13

dėl *Commissione tributaria regionale di Venezia-Mestre* (Italija) 2013 m. vasario 12 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2013 m. kovo 27 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Società Italiana Commercio e Servizi srl (SICES), likviduojama bendrovė,

Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co.,

Agricola Lusìa srl,

Romagnoli Fratelli SpA,

Agrimediterranea srl,

Parini Francesco,

Duoccio srl,

Centro di Assistenza Doganale Triveneto Service srl,

Novafruit srl,

Evergreen Fruit Promotion srl

prieš

Agenzia Dogane Ufficio delle Dogane di Venezia

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai M. Safjan, J. Malenovský, A. Prechal ir K. Jürimäe (pranešėja),

generalinė advokatė E. Sharpston,

* Proceso kalba: italų.

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusia srl, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl* ir Parini Francesco, atstovaujamų *avvocato* M. Moretto,
- *Duoccio srl*, atstovaujamos *avvocato* M. Camilli,
- *Novafruit srl* ir *Evergreen Fruit Promotion srl*, atstovaujamų *avvocati* W. Viscardini ir G. Doná,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* G. Albenzio,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Rubio González,
- Europos Komisijos, atstovaujamos P. Rossi ir B.-R. Killmann,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2007 m. kovo 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 341/2007, kuriuo leidžiama naudoti iš trečiųjų šalių importuojamų česnakų ir tam tikrų kitų žemės ūkio produktų tarifinę kvotą, nustatančio jos administravimo tvarką ir įvedančio importo licencijų bei kilmės sertifikatų sistemą (OL L 90, p. 12), 6 straipsnio 4 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas sprendžiant likviduojamos bendrovės *Società Italiana Commercio e Servizi srl* (SICES), *Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusia srl, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl*, Parini Francesco, *Duoccio srl* (toliau – *Duoccio*), *Centro di Assistenza Doganale Triveneto Service srl, Novafruit srl* ir *Evergreen Fruit Promotion srl*, viena šalis, ir *Agenzia Dogane Ufficio delle Dogane di Venezia* (Venecijos muitinė, toliau – *Agenzia Dogane*), kita šalis, ginčą dėl pranešimų apie mokesčio perskaičiavimą ir mokėtiną mokestį, pastarosios pateiktų pirmiesiems dėl KN 0703 20 00 pozicijoje klasifikuotų Kinijos kilmės česnakų, kuriems buvo pritaikytas lengvatinis muitas, importo.

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 341/2007

- 3 Reglamento Nr. 341/2007 1, 7–10 ir 13–15 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(1) Nuo 2001 m. birželio 1 d. įprastinį muitas mokestį už importuojamus česnakus, kuriems priskiriamas KN kodas 07032000, sudarė 9,6 % *ad valorem* muitas ir specifinė 1 200 EUR suma už neto svorio toną.

<...>

- (7) Atsižvelgiant į tai, kad specialusis muitas taikomas nelengvatiniam importui ne pagal GATT kvotą, GATT kvotai administruoti reikėtų įvesti importo licencijų sistemą. Tokia sistema užtikrintų išsamią viso česnakų importo kontrolę. <...>
- (8) Siekiant kuo atidžiau kontroliuoti visą importą, ypač atsižvelgiant į atskleistus pastarojo meto pažeidimus pateikiant klaidinančius kilmės arba produkto aprašymus, visam česnakų ir kitų produktų, kurių atžvilgiu gali būti pateikti klaidinantys česnakų aprašymai, importui turėtų būti išduodamos importo licencijos. Turėtų būti dvi importo licencijų kategorijos: viena – importui pagal GATT kvotą, o kita – visam kitam importui.
- (9) Atsižvelgiant į esamų importuotojų, paprastai importuojančių didelį česnakų kiekį, ir į rinką atėjusių naujų importuotojų, kuriems turėtų būti suteiktos visos galimybės kreiptis dėl importo licencijų tam tikram česnakų kiekiui įvežti pagal tarifinę kvotą, interesus, reikėtų padaryti skirtumą tarp tradicinių ir naujų importuotojų. Reikėtų aiškiai apibrėžti šias dvi importuotojų kategorijas ir nustatyti tam tikrus kriterijus, susijusius su pareiškėjo statusu ir su išduotų licencijų panaudojimu.
- (10) Šioms importuotojų kategorijoms paskirtinas kiekis turėtų būti nustatomas labiau atsižvelgiant į faktiškai importuotą kiekį, o ne į išduotas importo licencijas.

<...>

- (13) Reikėtų taikyti tam tikrus apribojimus abiejų kategorijų importuotojų pateikiamoms importo licencijų paraiškoms, susijusioms su česnakų importu iš trečiųjų šalių. Šių apribojimų reikia ne tik tam, kad būtų išlaikyta konkurencija tarp importuotojų, bet ir kad vaisių ir daržovių rinkoje veikiantiems importuotojams būtų suteikta galimybė apginti savo teisėtas prekybines pozicijas kitų importuotojų atžvilgiu, ir neleisti vienam importuotojui pradėti kontroliuoti rinkos.
- (14) Siekiant išlaikyti konkurenciją tarp tikrųjų importuotojų ir užkirsti kelią spekuliacijai įsigyjant importo licencijas česnakams pagal GATT kvotą bei išvengti piktnaudžiavimo sistema, kuomet būtų kenkiama naujų ir tradicinių importuotojų teisėtoms prekybinėms pozicijoms, reikėtų griežčiau kontroliuoti, ar teisingai naudojamos importo licencijos. Todėl reikėtų uždrausti perduoti importo licencijas ir numatyti nuobaudas už kelių paraiškų pateikimą vienu metu.
- (15) Taip pat turėtų būti priimtos priemonės, saugančios nuo abejotinų importo licencijų paraiškų, dėl kurių tarifinė kvota gali likti ne iki galo išnaudota. Dėl produkto pobūdžio ir vertės reikėtų sumokėti užstatą už kiekvieną česnakų toną, kuriai importo licencijos paraiška yra pateikta. Užstatas turėtų būti pakankamai didelis, kad neskatinėtų teikti spekuliacinių paraiškų, bet ne toks didelis, kad atbaidytų tikruosius importuotojus, užsiimančius prekyba česnakais. <...>“

4 Šio reglamento 1 straipsnyje „Leidimas naudoti tarifines kvotas ir taikomi muitai“ nustatyta:

„1. <...> leidžiama naudoti į Bendriją importuojamų česnakų, kuriems priskiriamas KN kodas 07032000 <...>, tarifines kvotas laikantis šiame reglamente nustatytų reikalavimų. Kiekvienos tarifinės kvotos dydis, importo tarifinės kvotos taikymo laikotarpis ir jo dalys, ir eilės numeris yra nurodyti šio reglamento I priede.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalyje nurodytas kvotas importuojamiems česnakams taikomas *ad valorem* muistas yra 9,6 %.“

5 Šio reglamento 4 straipsnio „Importuotojų kategorijos“ 2 ir 3 dalyse numatyta:

„2. Tradiciniai importuotojai – tai importuotojai, kurie gali įrodyti, kad:

- a) gavo ir naudojo importo licencijas česnakams <...> per kiekvieną iš trijų praėjusių importo tarifinės kvotos laikotarpių, ir
- b) importavo į Bendriją ne mažiau kaip 50 tonų vaisių ir daržovių <...> per paskutinį praėjusį importo tarifinės kvotos laikotarpį iki paraiškų pateikimo.

<...>

3. Nauji importuotojai – tai kiti nei straipsnio 2 dalyje apibrėžti importuotojai, kurie kiekvienu iš dviejų praėjusių importo tarifinės kvotos laikotarpių arba kiekvienais metais per dvejus praėjusius kalendorinius metus importavo į Bendriją ne mažiau kaip 50 tonų vaisių ir daržovių <...>.“

6 To paties reglamento 5 straipsnio „Importo licencijų pateikimas“ 2 dalyje nustatyta:

„Importo licencijos į laisvą apyvartą išleistiems česnakams toliau vadinamos A licencijomis.

Kitos importo licencijos toliau vadinamos B licencijomis.“

7 Reglamento Nr. 341/2007 6 straipsnio „Bendrosios A licencijų paraiškų ir licencijų nuostatos“ 2 ir 4 dalyse nurodyta:

„2. <...> užstato suma yra 50 EUR už toną.

<...>

4. <...> A licencijų suteiktos teisės neperleidžiamos.“

8 Minėto reglamento 8 straipsnis „Tradicionių importuotojų importuojamas referencinis kiekis“ suformuluotas taip:

„Šiame skyriuje „referencinis kiekis“ – tai tradicinio importuotojo, kaip apibrėžta 4 straipsnyje, importuotas česnakų kiekis:

- a) tradicionių importuotojų, kurie importavo česnakus 1998–2000 metų laikotarpiu į Bendriją tokios sudėties, kokios ji buvo 1995 m. sausio 1 d., atveju, didžiausias česnakų kiekis, importuotas per 1998 arba 1999, arba 2000 kalendorinius metus;
- b) tradicionių importuotojų, kurie importavo česnakus 2001–2003 metų laikotarpiu į Čekiją, Estiją, Kiprą, Latviją, Lietuvą, Vengriją, Maltą, Lenkiją, Slovėniją ir Slovakiją, atveju, didžiausias česnakų kiekis, importuotas per:
 - i) 2001 arba 2002, arba 2003 kalendorinius metus;
 - ii) arba 2001–2002, arba 2002–2003, arba 2003–2004 importo tarifinės kvotos laikotarpius;
- c) tradicionių importuotojų, kurie importavo česnakus 2003–2005 metų laikotarpiu į Bulgariją arba Rumuniją, atveju, didžiausias česnakų kiekis, importuotas per:
 - i) 2003 arba 2004, arba 2005 kalendorinius metus,

ii) arba 2003–2004, arba 2004–2005, arba 2005–2006 importo tarifinės kvotos laikotarpius;

d) prie a, b ir c punktų nepriskirtų tradicinių importuotojų atveju didžiausias česnakų kiekis, importuotas per vieną iš pirmųjų trijų praėjusių importo tarifinių kvotų laikotarpių, per kuriuos jie gavo importo licencijas pagal Reglamentą (EB) Nr. 565/2002 <...>, Reglamentą (EB) Nr. 1870/2005 ar šį reglamentą.

<...>“

9 Reglamento Nr. 341/2007 9 straipsnio „A licencijų paraiškoms taikomi apribojimai“ 1 dalyje nurodyta:

„Bendras kiekis, nurodytas tradicinio importuotojo pateiktose A licencijų paraiškose kiekvienam importo tarifinės kvotos laikotarpiui, negali viršyti importuotojo referencinio kiekio. Šios taisyklės neatitinkančias paraiškas kompetentingos institucijos atmeta.“

Reglamentas (EB) Nr. 1291/2000

10 2000 m. birželio 9 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1291/2000, nustatantis bendrąsias išsamias taisykles dėl importo ir eksporto licencijų bei išankstinio nustatymo sertifikatų sistemos taikymo žemės ūkio produktams (OL L 152, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 29 t., p. 145), iš dalies pakeistas 2007 m. gruodžio 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1423/2007 (OL L 317, p. 36, toliau – Reglamentas Nr. 1291/2000), taikomas Reglamente Nr. 341/2007 numatytoms tarifinėms kvotoms, kaip nurodyta pastarojo reglamento 2 straipsnyje.

11 Remiantis Reglamento Nr. 1291/2000 21 konstatuojamąja dalimi, visas užstatas arba jo dalis negrąžinama, jei importo licencijos arba sertifikato galiojimo laikotarpiu importas arba eksportas nevykdomi arba vykdomi iš dalies.

12 Reglamento Nr. 1291/2000 35 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„<...> kai įsipareigojimas importuoti <...> neįvykdomas, negrąžinama tokia užstato dalis, kuri lygi skirtumui tarp:

a) 95 % licencijoje arba sertifikate nurodyto kiekio ir

b) faktiškai importuoto arba eksportuoto kiekio.

<...>

Tačiau jeigu importuota <...> mažiau nei 5 % licencijoje ar sertifikate nurodyto kiekio, negrąžinamas visas užstatas.

<...>“

Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95

13 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 340) 4 straipsnyje numatyta:

„1. Įvykdžius bet kokią pažeidimą, neteisingai įgyta nauda paprastai panaikinama:

— įpareigojant sumokėti nustatytas sumas arba grąžinti neteisėtai įgytas sumas,

- visiškai arba dalinai nusavinant užstatą, kuris buvo pateiktas kartu su paskirtos sumos prašymu arba tada, kai buvo gautas išankstinis mokėjimas.
- 2. Taikant 1 dalyje nurodytas priemones apsiribojama įgytos naudos panaikinimu ir, jei taip yra numatyta, palūkanomis, kurias galima nustatyti pagal vienodą palūkanų normą.
- 3. Jeigu nustatoma, kad veiksmais buvo siekiama gauti naudos, kuri neatitinka konkrečiu atveju taikomų Bendrijos teisės tikslų, dirbtinai sukuriant sąlygas, būtinas tokiai naudai gauti, toji nauda, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, panaikinama arba sutrukdoma ją gauti.
- 4. Šiame straipsnyje numatytos priemonės nelaikomos nuobaudomis.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 14 Pagrindinė byla susijusi su Kinijos kilmės česnakų importu į Europos Sąjungą, kurį 2007 m. pabaigoje ir 2008 m. pradžioje atliko *SICES, Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusina srl, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl, Parini Francesco, Novafruit srl* ir *Evergreen Fruit Promotion srl*. Šie importuotojai, kurie buvo nauji importuotojai, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 341/2007 4 straipsnio 3 dalį, turėjo pagal šį reglamentą išduotas A licencijas. Dėl to atitinkamas importas buvo atleistas nuo specialaus muito, kurio dydis – 1 200 EUR už neto svorio toną.
- 15 Atlikusi su minėtu česnakų importu susijusių muitinės deklaracijų patikrinimą išleidus prekes, *Agenzia Dogane* 2010 m. pabaigoje pateikė pranešimus apie mokesčio perskaičiavimą ir mokėtiną mokestį. Šie pranešimai buvo grindžiami tuo, kad remiantis Reglamento Nr. 2988/95 4 straipsniu atšauktas atleidimas nuo numatyto specialaus muito, kurio dydis – 1 200 EUR už neto svorio toną, nes minėtai importo veiksmais šis specialus muitytas buvo apeitas.
- 16 Konkrečiai kalbant, *Agenzia Dogane* ginčija toliau nurodytą mechanizmą, kurį ji laiko sukčiavimo mechanizmu:
 - pirmiausia *Duoccio* ir *Tico srl* (toliau – *Tico*) įsigydavo česnakų iš tiekėjo Kinijoje,
 - antra, prieš importuodamos į Sąjungą *Duoccio* ir *Tico* parduodavo prekes A licencijas turėjusiems pagrindinėje byloje nagrinėjamiems importuotojams, kurie vėliau jas importuodavo, ir
 - trečia, importavę prekes minėti importuotojai jas vėl parduodavo *Duoccio*.
- 17 *Duoccio* aktyviai veikė ir česnakų importo rinkoje kaip tradicinis importuotojas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 341/2007 4 straipsnio 2 dalį, ir česnakų platinimo Sąjungos rinkoje kaip didmenininkas. Tuo metu, kai klostėsi pagrindinėje byloje nagrinėjamos aplinkybės, *Duoccio* turėjo patenkinti Sąjungos vartotojų paklausą, tačiau buvo išnaudojusi savo pačios A licencijas, dėl to nebegalėjo importuoti lengvatiniu tarifu apmokestinamų česnakų. Be to, specialus muitytas buvo nustatytas tokio dydžio, kad importuoti česnakus viršijant tarifinę kvotą neapsimokėjo.
- 18 *Agenzia Dogane* teigimu, dviejų vienas paskui kitą vykdavusių česnakų pardavimų (*Duoccio* ir *Tico*) parduodavo pagrindinėje byloje nagrinėjamiems importuotojams, vėliau šie parduodavo *Duoccio*) tikslas būdavo apeiti Reglamento Nr. 341/2007 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą draudimą perleisti A licencijų suteiktas teises. Apėjimas pasireiškėdavo tuo, kad *Duoccio* sutardavo dėl į laisvą apyvartą išleistų česnakų įsigijimo dar netgi jų neimportavus. Taigi ši bendrovė turėtų būti laikoma faktiniu importuotoju, pasinaudojusi lengvatiniu tarifu neturint tam teisės.

19 Pareiškėjai pagrindinėje byloje apskundė pranešimus apie mokesčio perskaičiavimą ir mokėtiną mokesį *Commissione tributaria provinciale di Venezia*. Ši skundus sujungė ir vėliau atmetė. Ji nurodė, kad nors atskiri pirkimo-pardavimo sandoriai buvo teisėti, faktinis importuotojas buvo *Duoccio*, o ne A licencijas turėję pagrindinėje byloje nagrinėjami importuotojai. Jos nuomone, egzistavo reikšmingų, konkrečių ir nuoseklių duomenų, iš kurių galima spręsti apie teisinių instrumentų, naudotų vien tam, kad būtų galima importuoti česnakus taikant lengvatinį muito tarifą ir apeiti draudimą perleisti A licencijų suteiktas teises, fiktyvumą. Kaip nurodė *Commissione tributaria provinciale di Venezia*, nagrinėjami faktai leidžia daryti išvadą apie piktnaudžiavimą teise.

20 Gavusi pareiškėjų pagrindinėje byloje apeliacinį skundą dėl *Commissione tributaria provinciale di Venezia* sprendimo, *Commissione tributaria regionale di Venezia-Mestre* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar <...> Reglamento <...> Nr. 341/2007 6 straipsnis aiškintinas taip, kad neteisėtu importo licencijų dėl Kinijos kilmės česnakų importo taikant lengvatinį muito tarifą pagal GATT kvotą perleidimu laikoma tai, jog šių licencijų turėtojas, sumokėjęs mokėtiną muitą, šiuos česnakus pateikia į rinką parduodamas juos importo licencijų turinčiam kitam ūkio subjektui, iš kurio minėtus česnakus buvo išgijęs prieš jų importą?“

21 2013 m. gegužės 28 d. nutartimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nutarė papildyti 2013 m. vasario 12 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Jis nurodė, kad prejudiciniu klausimu Teisingumo Teismo teiraujamasi, ar tam, kad lengvatinio importo muito licencijų naudojimas būtų teisėtas, pakanka, kad tokių licencijų turėtojas išleistų į laisvą apyvartą minėtus česnakus, o visi komerciniai veiksmai prieš tokį išleidimą ir po jo neturi reikšmės.

Dėl prejudicinio klausimo

22 Primintina, kad per procedūrą pagal SESV 267 straipsnį tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos ypatumus, turi įvertinti ir prejudicinio sprendimo būtinumą savo sprendimui priimti, ir klausimų, kuriuos jis teikia Teisingumo Teismui, svarbą (žr., be kita ko, 2011 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *DP grup*, C-138/10, Rink. p. I-8369, 28 punktą).

23 Tačiau per šią procedūrą Teisingumo Teismas turi pateikti nacionaliniam teismui naudingą atsakymą, kuris leistų išspręsti jo nagrinėjamą bylą. Tokiu atveju Teisingumo Teismui prireikus gali tekti performuluoti jam pateiktus klausimus. Be to, Teisingumo Teismui pavesta aiškinti visas Sąjungos teisės nuostatas, kurių reikia nacionaliniams teismams, kad jie išspręstų jų nagrinėjamas bylas, net jei šios nuostatos nėra aiškiai nurodytos šių teismų Teisingumo Teismui pateiktuose klausimuose (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *DP grup* 29 punktą).

24 Šiuo atžvilgiu iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinėje byloje nebuvo jokio A licencijų ar jų suteiktų teisių perleidimo. Ūkio subjektas pirmiausia tik perleido importuotojui prekes, kurias importuotojas vėliau, importavęs jas į Sąjungą, perleido tam pačiam ūkio subjektui.

25 Kadangi Reglamento Nr. 341/2007 6 straipsnio 4 dalyje numatytas tik draudimas perleisti A licencijų suteiktas teises, matyti, kad minėtoje nuostatoje neregamentuojama situacija, kai mažesnio importo muito licencijų turėtojas įsigyja prekių iš konkretaus ūkio subjekto prieš jas importuojant, o vėliau, jau importavęs į Sąjungą, vėl jas parduoda tam subjektui.

- 26 Be to, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad, analizuojant atskirai, pagrindinėje byloje nagrinėjami pirkimo, importo ir perpardavimo veiksmai teisiniu požiūriu buvo galiojantys. Konkrečiai kalbant apie importą, pažymėtina, kad visos formalios lengvatinio muitų tarifo suteikimo sąlygos buvo įvykdytos, nes pagrindinėje byloje minėti importuotojai su prekėmis susijusius muitinės formalumus atliko pateikę teisėtai gautas A licencijas.
- 27 Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktų pastabų matyti, kad Sąjungoje esantis pirkėjas, kuris buvo ir tradicinis importuotojas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 341/2007 4 straipsnio 2 dalį, šiais sandoriais siekė apsirūpinti česnakais, importuotais taikant šiame reglamente numatytą tarifinę kvotą. Taigi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, į šią aplinkybę gali būti atsižvelgiama siekiant nustatyti, ar buvo piktnaudžiauta teise.
- 28 Todėl laikytina, kad prejudiciniu klausimu teiraujamasi, ar Reglamento Nr. 341/2007 6 straipsnio 4 dalis, nors joje ir nereglamentuojami tokie veiksmai, kuriais importuotojas, mažesnio importo muito licencijų turėtojas, išgyja prekių prieš jas importuojant į Sąjungą iš konkretaus ūkio subjekto, kuris pats yra tradicinis importuotojas, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio 2 dalį, tačiau yra išnaudojęs savo turėtas importo licencijas, kuriomis suteikta teisė taikyti mažesnę mokestį, vėliau, jau importavęs į Sąjungą, vėl jas parduoda tam subjektui, vis dėlto turi būti aiškinama taip, kad joje draudžiami tokie veiksmai, nes juos atliekant piktnaudžiaujama teise.
- 29 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką asmenys negali remtis Sąjungos teisės normomis sukčiaudami arba piktnaudžiaudami (žr., be kita ko, 1998 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Kefalas ir kt.*, C-367/96, Rink. p. I-2843, 20 punktą; 2000 m. kovo 23 d. Sprendimo *Diamantis*, C-373/97, Rink. p. I-1705, 33 punktą ir 2006 m. vasario 21 d. Sprendimo *Halifax ir kt.*, C-255/02, Rink. p. I-1609, 68 punktą).
- 30 Iš tiesų Sąjungos teisės nuostatų taikymo negalima išplėsti tiek, kad jos apimtų ūkio subjektų piktnaudžiavimą, t. y. veiksmus, kurie atliekami ne sudarant įprastus komercinius sandorius, o tik siekiant tikslo piktnaudžiaujant įgyti Sąjungos teisėje numatytą pranašumą (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Halifax ir kt.* 69 punktą).
- 31 Norint konstatuoti, kad yra piktnaudžiaujama, reikia, kad būtų objektyvus ir subjektyvus elementai.
- 32 Kalbant apie objektyvų elementą, pažymėtina, kad iš objektyvių aplinkybių visumos turi matytis, jog nors formaliai Sąjungos teisės normose numatytos sąlygos įvykdytos, šiose teisės normose numatytas tikslas nepasiektas (žr., be kita ko, 2000 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Emsland-Stärke*, C-110/99, Rink. p. I-11569, 52 punktą ir 2005 m. liepos 21 d. Sprendimo *Eichsfelder Schlachtbetrieb*, C-515/03, Rink. p. I-7355, 39 punktą).
- 33 Tokiam konstatavimui reikia ir subjektyvaus elemento, nes iš objektyvių požymių visumos turi matytis, kad pagrindinis nagrinėjamų sandorių tikslas yra įgyti nepagrįstą pranašumą. Iš tiesų draudimas piktnaudžiauti neturi reikšmės, jei nagrinėjami sandoriai gali būti pateisinami kitaip nei vien pranašumo igijimu (minėto Sprendimo *Halifax ir kt.* 75 punktas). Tokio elemento, susijusio su ūkio subjekto ketinimais, buvimas gali būti nustatytas, be kita ko, įrodžius visiškai dirbtinį sandorių pobūdį (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Emsland-Stärke* 53 punktą ir 2008 m. vasario 21 d. Sprendimo *Part Service*, C-425/06, Rink. p. I-897, 62 punktą).
- 34 Nors priimdamas prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas prireikus gali pateikti paaiškinimų, kurie nacionaliniam teismui padėtų atlikti savo aiškinimą (minėto Sprendimo *Halifax ir kt.* 77 punktas), vis dėlto pastarasis teismas turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje yra piktnaudžiavimą sudarančių elementų (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Eichsfelder Schlachtbetrieb* 40 punktą ir 2007 m. sausio 11 d. Sprendimo *Vonk Dairy Products*, C-279/05, Rink. p. I-239, 34 punktą). Esant šioms aplinkybėms, reikia nurodyti, kad norėdamas patikrinti, ar yra piktnaudžiavimas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi atsižvelgti į visus konkretaus atvejo faktus ir aplinkybes, įskaitant komercinius sandorius prieš nagrinėjamą importą ir po jo.

- 35 Šiuo atžvilgiu, pirma, kiek tai susiję su Reglamento Nr. 341/2007 tikslu, iš šio reglamento 13 ir 14 konstatuojamųjų dalių, siejamų su to paties reglamento 9 ir 10 konstatuojamosiomis dalimis, matyti, kad administruojant tarifines kvotas reikia išlaikyti konkurenciją tarp tikrųjų importuotojų taip, kad nė vienas konkretus importuotojas negalėtų kontroliuoti rinkos.
- 36 Tačiau sudarant tokius sandorius, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje, minėtas tikslas nepasiekiamas. Žinoma, kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktų pastabų, Sąjungoje esantis pirkėjas, kuris yra ir tradicinis importuotojas, tokiais sandoriais neįgyja teisės į tai, kad jo referencinis kiekis, kaip tai apibrėžiama Reglamento Nr. 341/2007 8 straipsnyje, būtų skaičiuojamas įtraukiant prekių, kurias jis įsigijo iš importuotojų po to, kai buvo atlikti su jomis susiję muitinės formalumai, kiekius. Taigi šiais sandoriais jam neleidžiama padidinti prekių, dėl kurių jis pagal šio reglamento 9 straipsnį turi teisę pateikti A licencijų paraiškas, kiekių. Tačiau tai nereiškia, kad tokiais sandoriais Sąjungoje esantis pirkėjas, kuris yra ir tradicinis importuotojas, išnaudojęs savo turėtas A licencijas ir dėl to nebegalintis importuoti česnakų taikant lengvatinį muitų tarifą, negali apsirūpinti taikant lengvatinį muitų tarifą importuotais česnakais ir išplėsti savo įtaką rinkoje viršydamas jam skirtą tarifinės kvotos dalį.
- 37 Antra, kiek tai susiję su šio sprendimo 33 punkte nurodytu subjektyviu elementu, reikia pažymėti, kad esant tokioms aplinkybėms, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, tam, kad atitinkami sandoriai galėtų būti laikomi sandoriais, kurių pagrindinis tikslas buvo suteikti Sąjungoje esančiam pirkėjui nepagrįstą pranašumą, būtina, kad importuotojai būtų turėję ketinimą suteikti tokį pranašumą minėtam pirkėjui ir kad sandoriai šių importuotojų atveju neturėtų bet kokio ekonominio ir komercinio pateisinimo, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. To teismo konstatavimas, kad tokie sandoriai turi ekonominį ir komercinį pateisinimą, galėtų būti grindžiamas, pavyzdžiui, aplinkybe, kad buvo nustatyta tokio lygio prekių pardavimo kaina, kuris sudarė sąlygas importuotojams iš atitinkamų pardavimų gauti didelį pelną. Be to, gali būti atsižvelgta į tai, kad iš Reglamento Nr. 1291/2000 35 straipsnio, siejamo su Reglamento Nr. 341/2007 6 straipsnio 2 dalimi, matyti, kad importuotojai turi pareigą naudoti jiems išduotas A licencijas ir dėl to numatytos sankcijos, taigi jie turi faktinį interesą importuoti, taip pat ir sudarydami tokius sandorius, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje.
- 38 Esant tokioms aplinkybėms, nors tokių sandorių motyvas būtų pirkėjo noras pasinaudoti lengvatiniu muto tarifu ir atitinkami importuotojai tai suvokia, tokie sandoriai šių importuotojų atveju *a priori* negali būti laikomi neturinčiais ekonominio ir komercinio pateisinimo.
- 39 Vis dėlto negali būti atmesta galimybė, kad, esant tam tikroms aplinkybėms, tokie sandoriai, kaip nagrinėjamieji pagrindinėse bylose, buvo sudaryti dirbtinai, siekiant pagrindinio tikslo – pasinaudoti lengvatiniu muto tarifu. Taigi tarp aplinkybių, atsižvelgiant į kurias būtų galima nustatyti dirbtinį sandorių pobūdį, kaip nurodo Komisija savo pastabose, yra aplinkybė, kad A licencijų turintis importuotojas nepatyrė jokios komercinės rizikos, nes ją faktiškai padengė pirkėjas, kuris yra ir tradicinis importuotojas. Toks dirbtinumas gali išplaukti ir iš aplinkybės, kad importuotojų pelno marža yra nedidelė arba česnakų pardavimo kainos, kurias importuotojai taikė Sąjungoje esantiems pirkėjams, yra mažesnės nei rinkos kainos.
- 40 Atsižvelgiant į pateiktus svarstymus, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 341/2007 6 straipsnio 4 dalis aiškintina taip, kad ja iš esmės nedraudžiami sandoriai, kuriais importuotojas, mažesnio importo muto licencijų turėtojas, už Sąjungos ribų įsigyja prekių iš konkretaus ūkio subjekto, kuris pats yra tradicinis importuotojas, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio 2 dalį, tačiau yra išnaudojęs savo turėtas mažesnio importo muto licencijas, o vėliau, jau importavęs į Sąjungą, vėl jas parduoda tam subjektui. Tačiau tokie sandoriai gali reikšti piktnaudžiavimą teise, jeigu jie buvo sudaryti dirbtinai, siekiant pagrindinio tikslo – pasinaudoti lengvatiniu muto tarifu. Norėdamas patikrinti, ar yra piktnaudžiavimas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi atsižvelgti į visus konkretaus atvejo faktus ir aplinkybes, įskaitant komercinius sandorius prieš nagrinėjamą importą ir po jo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2007 m. kovo 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 341/2007, kuriuo leidžiama naudoti iš trečiųjų šalių importuojamų česnakų ir tam tikrų kitų žemės ūkio produktų tarifinę kvotą, nustatančio jos administravimo tvarką ir įvedančio importo licencijų bei kilmės sertifikatų sistemą, 6 straipsnio 4 dalis aiškinama taip, kad ja iš esmės nedraudžiami sandoriai, kuriais importuotojas, mažesnio importo muito licencijų turėtojas, už Europos Sąjungos ribų įsigyja prekių iš konkretaus ūkio subjekto, kuris pats yra tradicinis importuotojas, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio 2 dalį, tačiau yra išnaudojęs savo turėtas mažesnio importo muito licencijas, o vėliau, jau importavęs į Sąjungą, vėl jas parduoda tam subjektui. Tačiau tokie sandoriai gali reikšti piktnaudžiavimą teise, jeigu jie buvo sudaryti dirbtinai, siekiant pagrindinio tikslo – pasinaudoti lengvatiniu muito tarifu. Norėdamas patikrinti, ar yra piktnaudžiavimas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi atsižvelgti į visus konkretaus atvejo faktus ir aplinkybes, įskaitant komercinius sandorius prieš nagrinėjamą importą ir po jo.

Parašai.